

Spis treści

Wstęp	11
Część pierwsza. Starożytność i średniowiecze	15
Rozdział I. Dzieje myśli starożytnej	16
1. Wprowadzenie	16
2. W kręgu myśli ekonomicznej starożytnej Grecji	17
2.1. U źródeł starożytności. Sofiści i Sokrates	18
2.2. Początki ekonomii greckiej. Myśl klasyczna w Grecji ..	20
3. Poglądy ekonomiczne w starożytnym Rzymie	34
3.1. Sytuacja ogólna	34
3.2. Przedstawiciele rzymskiej literatury moralistycznej i rus- tykalnej	36
Rozdział II. Idee społeczno-ekonomiczne wczesnego chrześcijaństwa	42
1. Podstawowe problemy społeczno-ekonomiczne wczesnego chrześcijaństwa	42
2. Idee ekonomiczne Augustyna z Hippony	45
Rozdział III. Myśl średniowiecza	51
1. Uwagi o rozwoju myśli ekonomicznej w wiekach średnich (do XIII stulecia)	51
2. Poglądy ekonomiczne Tomasza z Akwinu	56
3. O poglądach ekonomicznych schyłku średniowiecza. U progu nowożytności	64
Część druga. Nowożytność i współczesność	69
Rozdział IV. Myśl i polityka merkantylnizmu	70
1. Uwagi ogólne o polityce merkantylnizmu w czasach nowożytnych	70
2. Idee merkantylnizmu zachodnioeuropejskiego	76
3. Elementy merkantylnizmu w polskiej literaturze ekonomicznej	84

Rozdział V. Krytyka merkantyizmu i prekursorzy szkoły klasycznej	95
1. Rozkład merkantyizmu i poprzednicy klasycyzmu w Anglii	95
2. Prekursorzy klasycyzmu we Francji — fizjokratyzm	104
Rozdział VI. Klasyczna i tzw. późnoklasyczna ekonomia w Anglii i Francji	113
1. Myśl ekonomiczna Adama Smitha	113
2. Myśl ekonomiczna Davida Ricarda	120
3. U podstaw teorii kryzysów gospodarczych XIX w.	129
4. Główne założenia ekonomii późnoklasycznej — poricardowskiej	132
Rozdział VII. W kręgu ekonomii opozycyjnej XIX w. — europejska myśl antyklasyczna i antykapitalistyczna	141
1. Ekonomia zwana drobnomieszczańską — Jean Charles Simonde de Sismondi	141
2. Socjalizm utopijny	150
2.1. Uwagi ogólne	150
2.2. Socjalizm utopijny scentralizowany — Claude Henri de Saint-Simon	152
2.3. Socjalizm utopijny zdecentralizowany — furieryzm	157
2.4. Zdecentralizowany socjalizm utopijny Anglii — Robert Owen	160
2.5. Socjalizm utopijny — podsumowanie	163
Rozdział VIII. Ekonomia opozycyjna: historyzm, katolicyzm społeczny, ekonomia marksistowska	167
1. Historyzm	167
1.1. Tło historyczne rozwoju historyzmu	167
1.2. Rozwój historyzmu w ekonomii niemieckiej	169
1.2.1. Romantyzm historyczny Adama Heinricha Müllera	169
1.2.2. Szkoła narodowa Friedricha Lista	171
1.2.3. Rozwój i poglądy starszej szkoły historycznej	173
1.2.4. Gustav Schmoller a młodsza szkoła historyczna	176
1.3. Próba podsumowania zasadniczych założeń kierunku historycznego	177
1.4. Dalszy rozwój kierunku historycznego w ekonomii — neo-historyzm	180
1.4.1. Kierunek socjologiczno-państwowy Adolfa Heinricha Wagnera	181

1.4.2. Kierunek socjologiczny w neohistoryzmie (Max Weber — Werner Sombart)	182
1.4.3. Kierunek normatywistyczny w neohistoryzmie — Gustav Cohn	184
1.4.4. Instytucjonalizm	187
1.5. Kilka uwag o dorobku ekonomii neohistorycznej	190
2. Katolicyzm społeczny (normatywizm katolicki) w XIX i XX w.	193
3. Ekonomia marksistowska i dalszy rozwój socjalizmu	203
3.1. Marksizm — idee filozoficzne i doktryna społeczno-gospodarcza	203
3.2. Zagadnienia doktryny społeczno-gospodarczej Marksa. Podsumowanie i ocena	209
3.3. Dalszy rozwój socjalizmu. Podstawowe założenia leninizmu i stalinizmu	215
3.4. Marksizm a marksowski rewizjonizm — ogólna ocena	218
 Rozdział IX. Ekonomia subiektywizmu	 221
1. Uwagi ogólne o kierunku subiektywno-marginalistycznym	221
2. Elementarne zagadnienia ekonomii szkół subiektywistycznych przełomu stuleci	224
2.1. Ekonomia wiedeńskiej szkoły psychologicznej	225
2.2. Ekonomia lozańskiej szkoły matematycznej	231
2.3. Ekonomia anglo-amerykańskiej subiektywnej szkoły neoklasycznej	234
2.3.1. Myśl ekonomiczna A. Marshalla — szkoła z Cambridge	234
2.3.2. Amerykańska szkoła neoklasyczna — myśl ekonomiczna J.B. Clarka	243
 Rozdział X. Teoria ekonomiczna Keynesa i jego następców (keynesistów)	 251
1. John Maynard Keynes i rola jego teorii w rozwoju współczesnej myśli makroekonomicznej	251
2. Podstawowe założenia modelu ekonomii Keynesa na tle myśli klasycznej	254
2.1. Ogólne założenia teorii oraz podstawowe postulaty metodologiczne	254
2.2. Zagadnienia pieniądza i dochodu — polityka państwa u Keynesa	259
2.3. Próba podsumowania teorii Keynesa	266

3. Keynesizm w późniejszym rozwoju myśli ekonomicznej	269
3.1. O pokeynesowskich teoriach wzrostu gospodarczego. Uwagi ogólne	272
3.2. Niektóre szczegółowe modele wzrostu	274
Rozdział XI. Przegląd polskiej myśli ekonomicznej od końca XVIII do wieku XX (1939)	283
1. Ekonomia polska schyłku XVIII i początków XIX stulecia (do 1831 r.)	283
1.1. Przegląd myśli fizjokratycznej	283
1.2. Kilka słów o „lewicy” w polskiej ekonomii	285
1.3. Problemy myśli klasycznej	286
2. Ekonomia polska okresu międzypowstaniowego: od powstania listopadowego do styczniowego	290
2.1. Myśl klasyczna po powstaniu listopadowym (romantyzm polski w ekonomii)	290
2.2. Elementy myśli „lewicowej” ekonomii polskiej okresu międzypowstaniowego	293
2.3. Przegląd polskiej myśli ekonomicznej na emigracji	294
3. Polska myśl ekonomiczna drugiej połowy XIX wieku: od powstania styczniowego do schyłku stulecia	296
3.1. Myśl pozytywizmu ekonomicznego	297
3.2. Ekonomiczna myśl socjalistyczna po powstaniu styczniowym	299
3.3. Przegląd idei historyzmu ekonomicznego w Polsce drugiej połowy i schyłku XIX wieku	301
4. Ekonomia polska na przełomie XIX i XX wieku	304
4.1. U początków „szkoły krakowskiej”	304
4.2. Polski katolicyzm społeczny na przełomie stuleci	306
5. Myśl społeczno-ekonomiczna w Polsce w okresie dwudziestolecia międzywojennego — główne kierunki rozwoju	307
5.1. Neoklasycyzm w Polsce — główne odmiany i kierunki pokrewne neoklasycyzmowi	308
5.2. Katolicyzm społeczny i historyzm Polski	310
5.3. Uwagi o „lewicowej” myśli ekonomicznej w dwudziestoleciu międzywojennym	317
Rozdział XII. Przegląd głównych kierunków ekonomii współczesnej	319
1. Uwagi wprowadzające	319
2. Ekonomia postkeynesowska i neokeynesowska	320

2.1. Postkeynesowskie i neokeynesowskie modele wzrostu gospodarczego	320
2.2. „Prawica” i „lewica” keynesowska — zarys zagadnień	323
3. O niektórych teoriach „ekonomiki mieszanej”	325
4. Nawroty neoklasycyzmu w nurtach ekonomicznych	329
4.1. Monetarystyka	330
4.2. Antyetatyzm „nowej ekonomii klasycznej”	335
4.3. „Nowa szkoła austriacka”	336
4.4. Inne nurty ekonomiczne neoklasycyzmu	339
5. Ekonomia instytucjonalizmu	341
6. Ekonomia dobrobytu	344
6.1. Problemy „ekonomii dobrobytu” w wariacie anglo-amerykańskim	344
6.2. Wariant szwedzki „ekonomii dobrobytu”	347
7. Nurt socjalistyczny — marksistowski	349
8. Myśl ekonomiczna współczesnej socjaldemokracji	355
9. Myśl katolicyzmu społecznego po II wojnie światowej	358
Indeks nazwisk	367